

Gal, original og ret genial

"Æsketroldene" er et festfyrværkeri af animeret opfindsomhed med så få eller mange fortolkningsmuligheder som ønskes

Af Helle Sihm, filmredaktør på Dagbladenes Bureau

Det frækkeste kommer næstsidsst: De to til gadefejere detroniserede lakajer for de onde Rødhatte diskuterer Universets beskaffenhed og deres rolle i dette, da billedet udvides til at omfatte studiet og filmskaberne, der bander over den sindssygt krævende og langsommelige stop-motion-teknik, de har valgt til deres vanvittige fortælling. Lækkert!

Det eneste fejlslagne følger umiddelbart efter, hvor Pete Seegers 1963-succes-udgave af protestsangen "Little Boxes" høres som slutsang: Dennes tekst kritiserer et samfund, hvor alle ensrettes gennem barn- og ungdom til de alle ender med ens liv i ens huse: "Little Boxes on the Hillside, they all look just the same". Men filmens budskab og lykkelige slutning er tydeligt det modsatte: Stå modigt frem, vær stolt af den, du er og din anderledeshed, kæmp for egen og andres individualisme og særegenhed, lyt og giv plads til børn og naive sjæle. Ulogisk!

UIP

Mellem disse tætliggende, kvalitetsmæssige yderpunkter forløber en vidunderligt vanvittig historie totalt fri for nuttethed og sentimentalitet, med sært hæsligt-charmerende og grotesk-skægge personer i de skøreste situationer. Åndeligt som visuelt beslægtede

med Tim Burtons forunderligt fantastiske film-frembringelser, som "Æsketroldene"s skabere da også har samarbejdet med og på, og med en stædig, mopset, ikke-spor-smuk pige og en skævtandet, kasseklædt, forbyttet knægt som handlekraftigt, sympatisk centrum. Glimrende!

I et Europa omkring 1850 er Osteby delt i tre social-klasser: Den hvidhattede elite, der har hyret de rødhattede funktionærer, anført af den slimet-lede transvestit, Snapholm, til at udrydde den umælende, ulækre underklasse, æsketroldene. Det forlyder, at de papkasseindhyllede insektædere har dræbt en opfinder og stjålet hans baby, så nu har Ostebys indbyggere udgangsforbud om natten, hvor troldene stiger fra deres enorme, kaotisk rodede, underjordiske grotte op til samfundsoverfladen og hugger skrald og affald af alle ækle slags til deres sære konstruktioner. Der lever faktisk en menneskedreng blandt disse, og da han en nat møder Hvidhattenes overhoved, ostegrevens jævnaldrende datter, fremspirer et samfundsomstyrtende venskab. Fint!

For æsketroldene er nok ulækre og umælende, men også harmløse, angste væsener, der som skildpadder kryber sammen i deres kasser ved mindste forskrækkelse. Nu er det op til børnene at trænge igennem til de uopmærksomt egocentriske voksne.

Denne klogt bindegale historie kan umiddelbart bare nydes intenst for sin fabelagtige fantasifuldhed, sine vanvittige figurer og deres vanvittige opførsel, eller dybdeanalyseres for børns rolle som sandsigere og -seere i et forløjet, klassedelt samfund, hvor middelklassen slagter en raceforskellig underklasse for at behage overklassen (men dette er *så* for søgt!). Uanset hvad skal opmærksomheden være toptunet for at få alt ud af hvert eneste rablende, detaljemyldrende, groteske og grinagtige minut.

Fakta om filmen

Titel: Æsketroldene (The Boxtrolls) (USA 2014)

Instruktion: Graham Annable, Anthony Stacchi

Manuskript: Irena Brignull, Adam Pava

Animationsfilm med danske stemmer

Tilladt for alle men frarådes børn under 7 år

Længde: 96 min.

Dansk biografpremiere d. 11/9 2014

Distribution: UIP

<http://www.scope.dk/film/9587-aesketroldene>

<http://www.imdb.com/title/tt0787474/>